

Β' ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Περί Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών»

I. Γενικές Παρατηρήσεις

Με το προτεινόμενο προς συζήτηση και ψήφιση Νσχ εισάγεται νέο κανονιστικό πλαίσιο στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί από το κοινοτικό δίκαιο και, ειδικότερα, με δέσμη οδηγιών, που εξέδωσαν το 2002 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, καθώς και η Επιτροπή. Οι οδηγίες αυτές ενσωματώνονται στην ελληνική νομοθεσία με το παρόν Νσχ.

Συγκεκριμένως, πρόκειται για τις οδηγίες:

α) Οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Μαρτίου 2002, σχετικά με το κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία πλαίσιο) (ΕΕ L 108/24.4.2002, σελ. 0033),

β) Οδηγία 2002/20/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Μαρτίου 2002, για την αδειοδότηση δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την αδειοδότηση) (ΕΕ L 107/24.4.2002, σελ. 0021),

γ) Οδηγία 2002/77/ΕΚ της Επιτροπής της 16ης Σεπτεμβρίου 2002, σχετικά με τον ανταγωνισμό στις αγορές δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών (ΕΕ L 249/17.9.2002, σελ. 0021),

δ) Οδηγία 2002/19/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Μαρτίου 2002, σχετικά με την πρόσβαση σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφείς ευκολίες, καθώς και με τη διασύνδεσή τους (οδηγία για την πρόσβαση) (ΕΕ L 108/24.4.2002, σελ. 007), και

ε) Οδηγία 2002/22/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

της 7ης Μαρτίου 2002 για την καθολική υπηρεσία και τα δικαιώματα των χρηστών όσον αφορά δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία καθολικής υπηρεσίας) (ΕΕ L 108/24.4.2002, σελ. 0051).

Η αγορά των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (ή, όπως, μέχρι πρό τινος, ονομαζόταν, των τηλεπικοινωνιών, όρος που, πλέον, εγκαταλείπεται τόσο σε κοινοτικό όσο και σε εθνικό επίπεδο - βλ. και άρθρο 71 παρ. 2 του Νσχ) εξελίχθηκε με ραγδαίο ρυθμό μετά την επιλογή της Ευρωπαϊκής Ένωσης να προχωρήσει στη σταδιακή απελευθέρωσή της, με συνέπεια να δημιουργηθούν συνθήκες αποτελεσματικού ανταγωνισμού στον τομέα αυτό, κατά τη μετάβαση από μονοπωλιακό περιβάλλον σε περιβάλλον πλήρους ανταγωνισμού.

Με τις ανωτέρω οδηγίες καθορίζονται σαφείς κανόνες, οι οποίοι, μεταξύ άλλων, συμβάλλουν στη διασφάλιση του ανταγωνιστικού περιβάλλοντος στο πλαίσιο της δυναμικής αγοράς των ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Το παρόν Νσχ ενσωματώνει, μεταξύ άλλων (βλ. αιτιολογική έκθεση, σελ. 3), τις οδηγίες αυτές στα επιμέρους κεφάλαιά του, όχι μόνο εισάγοντας νέο κανονιστικό πλαίσιο, αλλά και τροποποιώντας ή καταργώντας υφιστάμενες διατάξεις, που, μέχρι τώρα, ρυθμίζουν τον τομέα αυτό. Χαρακτηριστικώς, προβλέπεται η κατάργηση του ν. 2867/2000 (με εξαίρεση ελάχιστων διατάξεων, αναφερόμενων στο άρθρο 70 παρ. 2α) του Νσχ), ο οποίος συνιστά το ισχύον καθεστώς για την οργάνωση και λειτουργία των τηλεπικοινωνιών.

II. Παρατηρήσεις επί άρθρων του Νσχ

A. Κεφάλαιο Α' (άρθρα 1 έως 3)

Με το παρόν κεφάλαιο εισάγονται οι γενικές διατάξεις του Νσχ. Ειδικότερα, καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής του και προσδιορίζονται τόσο οι ορισμοί εννοιών που χρησιμοποιούνται σε αυτό, όσο και το πλαίσιο των γενικών αρχών που διέπουν τις ρυθμίσεις του, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις προαναφερθείσες οδηγίες.

1. Επί του άρθρου 1 παρ. 3 στοιχ. δ)

Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, οι διατάξεις του Νσχ δεν εφαρμόζονται στον ψηφιακό τηλεοπτικό εξοπλισμό. Δεδομένου ότι ο όρος αυτός δεν εξειδικεύεται στο άρθρο 2 του Νσχ (όπου δίνονται οι ορισμοί των εννοιών που χρησιμοποιούνται στο Νσχ), ερωτάται εάν, με τη διάταξη αυτή, θεωρείται ότι εξαιρείται της εφαρμογής του Νσχ και ο εξοπλισμός ευρείας κατανάλωσης που χρησιμοποιείται για την ψηφιακή τηλεόραση (consumer equipment used for digital television), ο οποίος, όπως ρητά ορίζεται στη σκέψη 8 του προοιμίου της οδηγίας 2002/21/ΕΚ, δεν εξαιρείται του πεδίου εφαρμογής αυτής.

2. Επί του άρθρου 2 ορισμοί δ), η), κζ), λβ), λστ) και με)

Στο κείμενο των διατάξεων αυτών χρησιμοποιείται ο συνδυασμός του διαζευκτικού συνδέσμου «ή» και του συμπλεκτικού συνδέσμου «και» με τη μορφή «ή και» (λ.χ. «(...) το νομικό πλαίσιο που διέπει τα δικαιώματα για την παροχή δικτύων ή και υπηρεσιών (...)», άρθρο 2 ορισμός δ). Οι ενσωματούμενες οδηγίες χρησιμοποιούν, στις αντίστοιχες διατάξεις τους, τον συνδυασμό των ανωτέρω συνδέσμων με τη μορφή «ή/και». Θα ήταν, ίσως, προτιμότερο να ακολουθηθεί ο συνδυασμός των ανωτέρω συνδέσμων που έχουν υιοθετήσει οι οδηγίες, δηλαδή, η μορφή «ή/και».

3. Επί του άρθρου 3 περίπτ. ε) στοιχ. γγ)

Προφανώς εκ παραδρομής, δεν έχει ολοκληρωθεί η φράση της ανωτέρω διάταξης.

Β. Κεφάλαιο Β' (άρθρα 4 έως 20)

Στο Κεφάλαιο Β' του Νσχ (άρθρα 4-20) ρυθμίζεται η διοίκηση του τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, η οποία, έως σήμερα, ρυθμιζόταν από τον ν. 2876/2000 άρθρα 1 παρ. 5, 3 και 4, και εξειδικεύονται και διευρύνονται οι σχετικές αρμοδιότητες του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών και της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, βάση και της οδηγίας 2002/21/ΕΚ «σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (Οδηγία Πλαίσιο)».

Οι νέες ρυθμίσεις που εισάγονται με το Νσχ, αφορούν, μεταξύ άλλων:

α. τη μεταφορά δύο αρμοδιοτήτων στο Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών, οι οποίες είχαν ανατεθεί με τον ν. 2867/2000 στην Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων. Ειδικότερα: α. της αρμοδιότητας για τον καθορισμό του περιεχομένου της καθολικής υπηρεσίας, και των προϋποθέσεων και της διαδικασίας για τον καθορισμό κριτηρίων επιλογής των παρόχων καθολικής υπηρεσίας (άρθρο 4 παρ. 2 στοιχείο στ' του Νσχ και άρθρο 3 παρ. 14 στοιχείο ια' του ν. 2867/2000) και, β. της αρμοδιότητας για την κατάρτιση και έκδοση του Εθνικού Σχεδίου Αριθμοδότησης (άρθρο 4 παρ. 2 στοιχείο ι' του Νσχ και άρθρα 3 παρ. 4 στοιχείο α' και 7 παρ.1 εδ. β' του ν. 2867/2000),

β. τη σύσταση Επιτροπής Πολιτικής Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, η οποία παρέχει συμβουλευτική υπηρεσία στον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών για θέματα πολιτικής ηλεκτρονικών επικοινωνιών (άρθρο 5 του Νσχ),

γ. την πειθαρχική διαδικασία κατά των μελών της Ε.Ε.Τ.Τ. και τη σύσταση πειθαρχικού συμβουλίου (άρθρο 10 του Νσχ),

δ. την εφαρμογή των διαδικασιών διαβούλευσης και διαφάνειας του άρ-

θρου 7 της Οδηγίας Πλαίσιο (άρθρα 16 και 17 του Νσχ), το οποίο παρέχει τη δυνατότητα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να επιβλέπει τα εθνικά ρυθμιστικά μέτρα που λαμβάνουν τα κράτη μέλη για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες. Οι διαδικασίες αυτές επιβάλλουν στις Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές (εν προκειμένω, στην Ε.Ε.Τ.Τ.) να διεξάγουν «εθνική» και «κοινοτική» δημόσια διαβούλευση σχετικά με τα ρυθμιστικά μέτρα που προτίθενται να λάβουν. Η Επιτροπή μπορεί να εκφράσει τις παρατηρήσεις της στα προτεινόμενα μέτρα και, σε ορισμένες περιπτώσεις, να επιβάλει την απόσυρσή τους (βλ. «Διαδικασίες του άρθρου 7», στην πολιτική «για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες» της θεματικής πύλης «η κοινωνία της πληροφορίας της Ευρώπης», και

ε. τις διαφορές που υπάγονται στη διαιτησία της Ε.Ε.Τ.Τ., όπως καθορίζονται στο άρθρο 20 του Νσχ, που ρυθμίζει τη διαδικασία μόνιμης διαιτησίας της Ε.Ε.Τ.Τ. και καταργεί το π.δ. 388/2002 «Καθορισμός των διαφορών που μπορούν να υπαχθούν στη μόνιμη διαιτησία της Ε.Ε.Τ.Τ. και οργάνωση της διαιτησίας αυτής» (ΦΕΚ Α' 335).

Ειδικότερα επί των άρθρων του Κεφαλαίου Β' :

1. Επί του άρθρου 4 παρ. 1

Η παράγραφος 1 του άρθρου 4 του Νσχ ορίζει ότι το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών αποτελεί την Εθνική Αρχή Τηλεπικοινωνιών (Administration), όπως ο όρος αυτός καθορίζεται στον Καταστατικό Χάρτη της Διεθνούς Ένωσης Τηλεπικοινωνιών. Το σημείο 1002 του Προσαρτήματος «Καθορισμός ορισμένων όρων, που χρησιμοποιούνται στον παρόντα Καταστατικό Χάρτη, στη Σύμβαση και στους Διοικητικούς Κανονισμούς της Διεθνούς Ένωσης Τηλεπικοινωνιών», όπως είναι μεταφρασμένο από, την επίσημη για την ελληνική πλευρά, γαλλική εκδοχή στα ελληνικά, και δημοσιεύεται στη διαδικτυακή σελίδα του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών, αναφέρει τον όρο «Διοίκηση: Κάθε Κυβερνητική Υπηρεσία ή Τμήμα, υπεύθυνο για τα προς λήψη μέτρα προς εκτέλεση των υποχρεώσεων του Καταστατικού Χάρτη της Διεθνούς Ένωσης Τηλεπικοινωνιών, της Σύμβασης της Διεθνούς Ένωσης Τηλεπικοινωνιών και των Διοικητικών Κανονισμών.». Η χρήση του όρου «Εθνική Αρχή Τηλεπικοινωνιών» θα μπορούσε να επανεξετασθεί, προκειμένου να αποφευχθεί οποιαδήποτε ενδεχόμενη σύγχυση με τον κοινοτικό όρο «Εθνική Ρυθμιστική Αρχή» που αποδίδεται από το Νσχ στην Ε.Ε.Τ.Τ., ιδίως σχετικά με τις αρμοδιότητες που πηγάζουν από το διεθνές και το κοινοτικό δίκαιο και συναρτώνται προς τους αντίστοιχους όρους.

2. Επί του άρθρου 4 παρ. 2 στοιχείο ιγ'

Η διάταξη του άρθρου 4 παρ. 2 στοιχείο ιγ' προβλέπει ότι ο Υπουργός Με-

ταφορών και Επικοινωνιών είναι αρμόδιος για «την ελεύθερη και ακώλυτη πρόσβαση στο Εθνικό Μητρώο Ραδιοσυχνοτήτων, που τηρείται στην Ε.Ε.Τ.Τ.». Ανάλογη διάταξη συναντάμε στο άρθρο 12 για τις αρμοδιότητες της Ε.Ε.Τ.Τ., όπου, στο στοιχείο ιδ΄, ορίζεται ότι η Ε.Ε.Τ.Τ. τηρεί το Εθνικό Μητρώο Ραδιοσυχνοτήτων στο οποίο έχουν πρόσβαση ο Υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών και ο Υπουργός Άμυνας. Εν προκειμένω, θα μπορούσε να αναδιατυπωθεί η διάταξη του άρθρου 4 παρ. 2 στοιχείο ιγ΄, ώστε να προκύπτει σαφώς ότι η ελεύθερη πρόσβαση στο Μητρώο δεν είναι γενική και ότι αφορά τον μόνο τον Υπουργό.

3. Επί του άρθρου 5

Το άρθρο 5 του Νσχ συνιστά την Επιτροπή Πολιτικής Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, η οποία παρέχει συμβουλευτική υπηρεσία προς τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών. Η πρόβλεψη για την αμοιβή των μελών της Επιτροπής από το αποθεματικό της Ε.Ε.Τ.Τ. θα μπορούσε, ενδεχομένως, να δημιουργήσει αμφισβήτηση για την οικονομική αυτοτέλειά της, η οποία της αποδίδεται από το άρθρο 6 παρ. 2 του Νσχ μαζί με τον χαρακτηρισμό της ως ανεξάρτητης διοικητικής αρχής. Ο ρόλος της Επιτροπής ως μόνιμου συμβουλευτικού οργάνου και η συμμετοχή στην ενδεκαμελή σύνθεσή της ενός μόνο εκπροσώπου της Ε.Ε.Τ.Τ. θα ενίσχυαν, πιθανώς, την ανωτέρω θέση. Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι η αμοιβή των μελών της Επιτροπής προστίθεται στις δαπάνες για θέματα της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνιών και σε ό,τι άλλο μπορεί να ορισθεί με απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών πως καλύπτεται από το αποθεματικό της Ε.Ε.Τ.Τ., σύμφωνα με το άρθρο 61 παρ. 6 του νσχ.

4. Επί του άρθρου 9 παρ. 3

Εκ παραδρομής, η διάταξη παραπέμπει σχετικά με την έκπτωση των μελών της Ε.Ε.Τ.Τ. συνεπεία τελεσίδικης καταδικαστικής απόφασης, στο εδ. α΄ της παρ. 3, αντί της παρ. 2 του παρόντος άρθρου. Επίσης, στο τελευταίο εδάφιο θα έπρεπε να αντικατασταθεί η παραπομπή στο άρθρο 20 με το άρθρο 10, το οποίο ρυθμίζει τα θέματα του πειθαρχικού συμβουλίου.

5. Επί του άρθρου 10 παρ. 2

Στην παράγραφο 2 του άρθρου 10 του Νσχ ορίζεται η σύνθεση του πειθαρχικού συμβουλίου της Ε.Ε.Τ.Τ.. Η διάταξη της παραγράφου 2 χρήζει αναδιατύπωσης, γιατί, ενώ προβλέπει ότι: «Το πειθαρχικό συμβούλιο αποτελείται από έναν Σύμβουλο Επικρατείας, ως πρόεδρο, έναν Αεροπαγίτη και τρεις Καθηγητές Πανεπιστημίου...», στο επόμενο εδάφιο, εκ παραδρομής

ορίζεται ότι «Καθήκοντα προέδρου ασκεί ο αρχαιότερος των δικαστικών λειτουργών».

Γ. Κεφάλαιο Γ΄ (άρθρα 21 έως 34)

Με τις διατάξεις του κεφαλαίου αυτού θεσπίζονται γενικές και ειδικές ρυθμίσεις για την αδειοδότηση των παρόχων δικτύων ή/και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, κατά τα οριζόμενα στην Οδηγία 2002/20/ΕΚ για την αδειοδότηση.

Ειδικότερα:

Άρθρο 29

Με το άρθρο 29 Νσχ παρέχεται στους παρόχους δημοσίων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών δικαίωμα εγκατάστασης ευκολιών επί, υπέρ ή υπό χώρους, που ανήκουν στο δημόσιο, σε ΟΤΑ, σε ιδιώτες ή είναι κοινόχρηστοι. Η εξεταζόμενη διάταξη αποδίδει, εν προκειμένω, τη ρύθμιση του άρθρου 4 της Οδηγίας για την Αδειοδότηση, σύμφωνα με το οποίο, οι επιχειρήσεις, που κατέχουν γενική άδεια δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, έχουν το δικαίωμα «να εξετάζεται η αίτησή τους για τα απαιτούμενα δικαιώματα εγκατάστασης ευκολιών σύμφωνα με το άρθρο 11 της οδηγίας 2002/21/ΕΚ (Οδηγία Πλαίσιο)». Πράγματι, το άρθρο 11 παρ. 1 της Οδηγίας Πλαίσιο αναφέρεται στην «αίτηση για την παραχώρηση δικαιωμάτων εγκατάστασης ευκολιών επί, υπεράνω ή υποκάτω δημοσίου ή ιδιωτικού ακινήτου, σε επιχείρηση στην οποία επιτρέπεται να παρέχει δημόσια δίκτυα επικοινωνιών».

Με την παρ. 7 του άρθρου 29 Νσχ ορίζεται ότι, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων που αναφέρονται στη δυνατότητα διέλευσης και εγκατάστασης σε αρχαιολογικούς χώρους, «οι πάροχοι δημοσίων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών δικαιούνται κατά τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα και έναντι εύλογης αποζημίωσης, να συστήσουν περιορισμένη πραγματική δουλεία σε βάρος ακινήτων ιδιωτών, οικοδομημένων και μη, κοινοχρήστων χώρων κτιρίων, στο έδαφος ή και στο υπέδαφός τους, όταν αυτό είναι απαραίτητο για την τοποθέτηση ή και διέλευση ή και συντήρηση ή και επισκευή των δικτύων και εγκαταστάσεών τους..».

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 118 ΑΚ, ως πραγματική δουλεία ορίζεται το εμπράγματο δικαίωμα υπέρ του εκάστοτε κυρίου άλλου ακινήτου. Εν προκειμένω, οι σκοπούμενες από την εξεταζόμενη διάταξη του Νσχ δουλείες δεν είναι νοητό να συνιστώνται υπέρ του εκάστοτε κυρίου άλλου ακινήτου, αλλά μάλλον υπέρ ορισμένης επιχείρησης που παρέχει δημόσιο δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Συνεπώς, οι δουλείες αυτές θα ομοιάζουν

περισσότερο με τις προσωπικές δουλειές του άρθρου 1188 ΑΚ. Σημειώνεται ότι και οι προσωπικές δουλειές μπορούν να συνιστώνται ως μεταβιβαστές, ώστε να μην αποσβένονται με την έκλειψη του νομικού προσώπου υπέρ του οποίου έχουν συσταθεί (άρθρ. 1190 ΑΚ).

Άρθρα 35 και 36

Τα άρθρα 35 επ. Νοχ μεταφέρουν στην εσωτερική έννομη τάξη τις διατάξεις των άρθρων 14 επ. της Οδηγίας Πλαίσιο. Σύμφωνα με τις ενσωματούμενες ρυθμίσεις, η ΕΕΤΤ προβαίνει τακτικά σε «διαδικασία ανάλυσης της αγοράς, η οποία περιλαμβάνει τον ορισμό των σχετικών αγορών, τη διενέργεια ανάλυσης του επιπέδου του ανταγωνισμού, τον ορισμό επιχειρήσεων με Σημαντική Ισχύ και τον προσδιορισμό των κατά περίπτωση κατάλληλων και αναλογικών ειδικών κανονιστικών υποχρεώσεων..»| (άρθρ. 35 παρ. 3 Νοχ).

Σημειώνεται ότι, για τον ορισμό των σχετικών αγορών, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει ήδη εκδώσει σχετικές Συστάσεις [βλ. COM (2001) 175-28.3.2001]. Κατά τη ρητή διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 36 Νοχ, η ΕΕΤΤ, εφόσον προτίθεται να καθορίσει διαφορετικές σχετικές αγορές από εκείνες που ορίζονται στη Σύσταση Σχετικών Αγορών, οφείλει να ακολουθήσει τις διαδικασίες των άρθρων 16 και 17 Νοχ, δηλαδή, οφείλει να προηγηθεί συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και διαβούλευση σε εθνικό επίπεδο.

Στο άρθρο 41 παρ. 1 Νοχ

Συντακτικά ορθότερη θα ήταν, ενδεχομένως, η διατύπωση του δευτέρου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 41 Νοχ ως εξής: «Επιχείρηση, η οποία είναι εγκατεστημένη σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και παρέχει δίκτυα ή και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών σύμφωνα με τη νομοθεσία του συγκεκριμένου κράτους μέλους, δεν απαιτείται να υπαχθεί σε καθενός γενικής άδειας, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, προκειμένου να ζητήσει πρόσβαση ή διασύνδεση στην Ελλάδα...»

Δ. Κεφάλαιο Δ' (άρθρα 35 έως 40 του)

Με τα επί μέρους άρθρα του κεφαλαίου Δ' καθορίζεται το πλαίσιο για την αντιμετώπιση της έλλειψης επαρκούς ανταγωνισμού στην αγορά ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπου δραστηριοποιούνται επιχειρήσεις που κατέχουν δεσπόζουσα θέση, δηλαδή, σημαντική ισχύ στην αγορά.

Ε. Κεφάλαιο Ε' (άρθρα 41 έως 45)

Με το παρόν κεφάλαιο ενσωματώνονται στο ελληνικό οι διατάξεις της

οδηγίας 2002/19/ΕΚ για την πρόσβαση σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφείς ευκολίες, καθώς και τη διασύνδεση των δικτύων.

Στ. Κεφάλαιο ΣΤ´ (άρθρα 46 έως 59)

Με το Κεφάλαιο ΣΤ´ ενσωματώνεται η οδηγία 2002/22/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002, για την καθολική υπηρεσία και τα δικαιώματα των χρηστών όσον αφορά δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία καθολικής υπηρεσίας). Όπως ορίζεται στο άρθρο 1 της οδηγίας, σκοπός των σχετικών ρυθμίσεων είναι να εξασφαλιστεί η διάθεση στο κοινό υπηρεσιών καλής ποιότητας μέσω πραγματικού ανταγωνισμού και επιλογών και να αντιμετωπίζονται οι περιπτώσεις κατά τις οποίες οι ανάγκες των χρηστών δεν καλύπτονται ικανοποιητικά από την αγορά. Οι διατάξεις καθορίζουν τα δικαιώματα των τελικών χρηστών και τις αντίστοιχες υποχρεώσεις των επιχειρήσεων και ορίζουν τη στοιχειώδη δέσμη υπηρεσιών καθορισμένης ποιότητας στις οποίες έχουν πρόσβαση όλοι οι τελικοί χρήστες. Τα κράτη μέλη έχουν, σύμφωνα με το άρθρο 3 της οδηγίας, μεταξύ άλλων, την υποχρέωση να καθορίσουν την πιο αποτελεσματική και ενδεδειγμένη προσέγγιση για τη διασφάλιση της υλοποίησης της καθολικής υπηρεσίας, με σεβασμό στις αρχές της αντικειμενικότητας, της διαφάνειας, της αμεροληψίας και της αναλογικότητας.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, στο άρθρο 46 του Νσχ ορίζεται το ελάχιστο περιεχόμενο της καθολικής υπηρεσίας (σύνδεση με το δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο, υπηρεσία πληροφοριών τηλεφωνικού καταλόγου, κοινόχρηστα τηλέφωνα και ειδικές ρυθμίσεις για άτομα με ειδικές ή ειδικές κοινωνικές ανάγκες), το οποίο καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών μετά από εισήγηση της Ε.Ε.Τ.Τ..

Ζ. Κεφάλαιο Ζ´ (άρθρα 60 έως 68)

Στο κεφάλαιο αυτό οργανώνεται το πλαίσιο της επιβολής τελών εκ μέρους της Ε.Ε.Τ.Τ., εισάγονται διατάξεις διοικητικού δικονομικού δικαίου, καθώς και ειδικές ποινικές διατάξεις (για την έννοια των όρων της αντικειμενικής υπόστασης γίνεται σιωπηρή παραπομπή στις σχετικές διατάξεις του Νσχ), περιγράφονται οι διοικητικές κυρώσεις που επιβάλλονται από την Ε.Ε.Τ.Τ. και ρυθμίζονται ειδικά θέματα, όπως οι υποχρεώσεις των επιχειρήσεων για παροχή πληροφοριών.

1. Επί του άρθρου 67 παρ. 1

Σύμφωνα με την προτεινόμενη διάταξη, τάσσεται αποκλειστική προθεσμία τριάντα ημερών για την άσκηση προσφυγής κατά των αποφάσεων της

Ε.Ε.Τ.Τ. και εισάγεται, έτσι, παρέκκλιση από τον γενικό κανόνα των εξήντα ημερών, που ορίζει ο ν. 2717/1999 (Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας) ως προθεσμία για την άσκηση όλων των τακτικών ένδικων βοηθημάτων και μέσων ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων (άρ. 66 Κ.Δ.Δ. για την άσκηση προσφυγής). Δεδομένου ότι το άρθρο 20 παρ. 1 του Συντάγματος, αλλά και το άρθρο 6 παρ. 1 της Ε.Σ.Δ.Α. κατοχυρώνουν το δικαίωμα στην παροχή έννομης δικαστικής προστασίας, θα μπορούσε, ίσως, να διατυπωθεί προβληματισμός, εάν ο σκοπός της σύντομης δικαστικής επίλυσης των σχετικών διαφορών, ο οποίος διαπνέει ολόκληρο το προτεινόμενο άρθρο 67 του Νσχ, δικαιολογεί την ενδεχόμενη ελάττωση της παρεχόμενης δικαστικής προστασίας δια του ανωτέρω περιορισμού της προθεσμίας άσκησης προσφυγής στο ήμισυ της οριζόμενης στον Κ.Δ.Δ.. Παρόμοιος προβληματισμός θα μπορούσε να διατυπωθεί και σχετικά με τον (ενιαίο, τόσο για εκείνον, τον οποίο αφορά, όσο και για τους τρίτους) καθορισμό της έναρξης της ανωτέρω προθεσμίας από τη δημοσίευση των αποφάσεων της Ε.Ε.Τ.Τ., δεδομένου ότι, σύμφωνα με το άρθρο 66 του Κ.Δ.Δ., η προθεσμία αρχίζει, για εκείνον που αφορά, από την επίδοση της απόφασης σε αυτόν ή από τότε που αποδεδειγμένα έλαβε αυτός πλήρη γνώση του περιεχομένου της.

2. Επί του άρθρου 67 παρ. 3 και 4

Με τις εν λόγω διατάξεις ορίζονται εξαιρετικά σύντομες δικονομικές προθεσμίες για τον προσδιορισμό και τον επαναπροσδιορισμό (μετά από αναβολή) δικασίμου, καθώς και την έκδοση απόφασης επί προσφυγών κατά των αποφάσεων της Ε.Ε.Τ.Τ. και επί αιτήσεων αναίρεσης κατά των πρωτόδικων δικαστικών αποφάσεων. Παρά τις πρακτικές δυσχέρειες, που, ενδεχομένως, συναντήσει η εφαρμογή των διατάξεων αυτών, είναι προφανές ότι, στις περιπτώσεις των αποφάσεων της Ε.Ε.Τ.Τ., η αποτελεσματική έννομη δικαστική προστασία συναρτάται άμεσα προς το χρονικό διάστημα εκδίκασης και έκδοσης οριστικής και αμετάκλητης απόφασης, δεδομένων των ιδιαίτερων οικονομικών και τεχνολογικών χαρακτηριστικών της αγοράς των ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Η. Κεφάλαιο Η' (άρθρα 69 έως 73)

Το Κεφάλαιο Η' περιλαμβάνει τελικές, μεταβατικές, τροποποιούμενες και καταργούμενες διατάξεις, καθώς και παραρτήματα, όπως αυτά ενσωματώθηκαν στις αντίστοιχες οδηγίες.

1. Επί του άρθρου 70 παρ. 1 του νσχ

Η δεύτερη υποπαράγραφος της περίπτωσης Β του άρθρου 1 παρ. 5 του ν. 2801/2000, όπως αυτή αντικαθίσταται με την προτεινόμενη διάταξη, ορίζει

ότι «τα αδικήματα των περιπτώσεων (i) και (ii) θεωρούνται αυτόφωρα ...». Οι περιπτώσεις, στις οποίες παραπέμπει η διάταξη αυτή δεν αριθμούνται, στο τροποποιούμενο άρθρο, με πεζούς λατινικούς αριθμούς, αλλά με κεφαλαίους ελληνικούς αριθμούς, και, επομένως, η διατύπωση της ανωτέρω διάταξης θα μπορούσε να έχει ως εξής «τα αδικήματα των περιπτώσεων Α) και Β) θεωρούνται αυτόφωρα...».

Αθήνα, 12 Δεκεμβρίου 2005

Οι εισηγητές
Μαριάνθη Καλυβιώτου
Ελένη Κανελλοπούλου
Ειδικοί Επιστημονικοί Συνεργάτες

Ο προϊστάμενος του Τμήματος Ευρωπαϊκών Μελετών
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Επ. Καθηγητής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Ο προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Αν. Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών